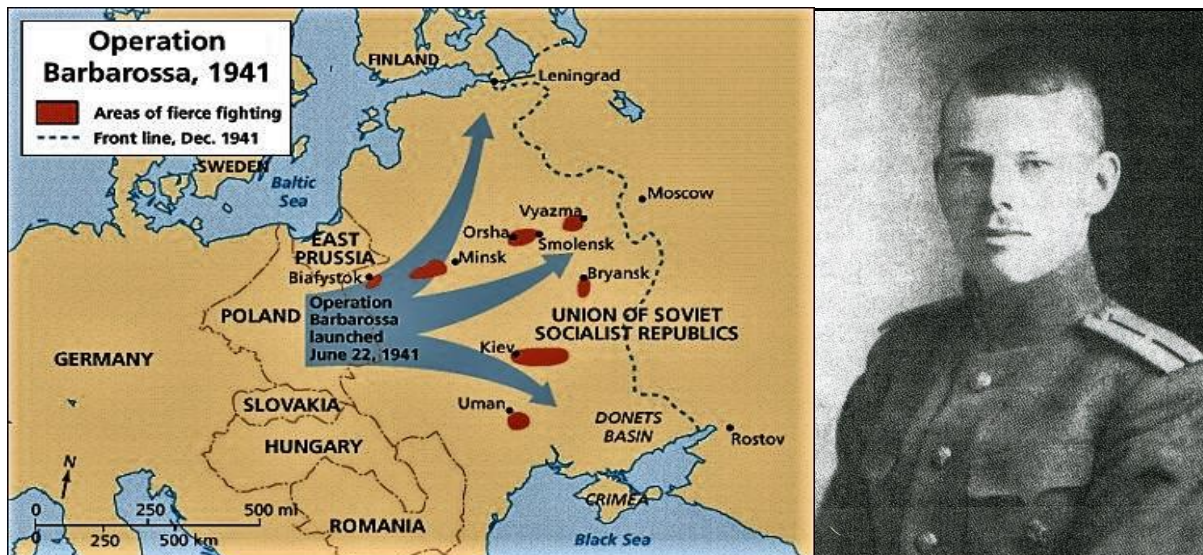

Varasemad kodulookonverentsid:

- 1999 - II Märjamaa Päevade (13.-15. mai) konverents
„Rahvaluulukoguja Emilie Poom“
- 2000 - „95 aastat 1905. aasta sündmustest Harju- ja
Läänemaal“ (Velisel)
- 2004 - Rapla maakonna konverents „Kuuda seminar 150“
(gümnaasiumis)
- 2005 - „Velise Wabariik 100“ (Velisel)
- 2006 - I „Märjamaa raudtee 1931-1968“ (pastoraadis)
- 2006 - II „Kuuda leprosoorium 110“ (pastoraadis)
- 2007 - III „Märjamaa valla kirjanduselu“ (pastoraadis)
- 2008 - IV „95 aastat Märjamaa tuletõrjet“ (pastoraadis)
- 2009 - V „Märjamaa kihelkond“ (pastoraadis)
- 2010 - VI „Ettevõtlik Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2011 - VII „Aastapäevi Märjamaa piirkonna ajaloo“ (rahvamajas)
- 2012 - VIII „Kohalik omavalitsus ja Märjamaa“ (rahvamajas)
- 2013 - IX „Teedevõrk ja post läbi aja“ (rahvamajas)
- 2014 - X „Maa-arhitektuurist“ (rahvamajas)
- 2015 - XI „Kohalik Kaitseliit“ (rahvamajas)
- 2016 - XII „110 ja 25 aastat pöördelistest sündmustest“ (rahvamajas)

2017. aasta kodulookonverents

„Tähtpäevi Märjamaa
piirkonna aja- ja
kultuuriloos“

24.veebruäiril 2017

Märjamaa XIII KODULOOKONVERENTS

Tähtpäevi Märjamaa piirkonna aja- ja kultuuriloos

Eelnevalt :

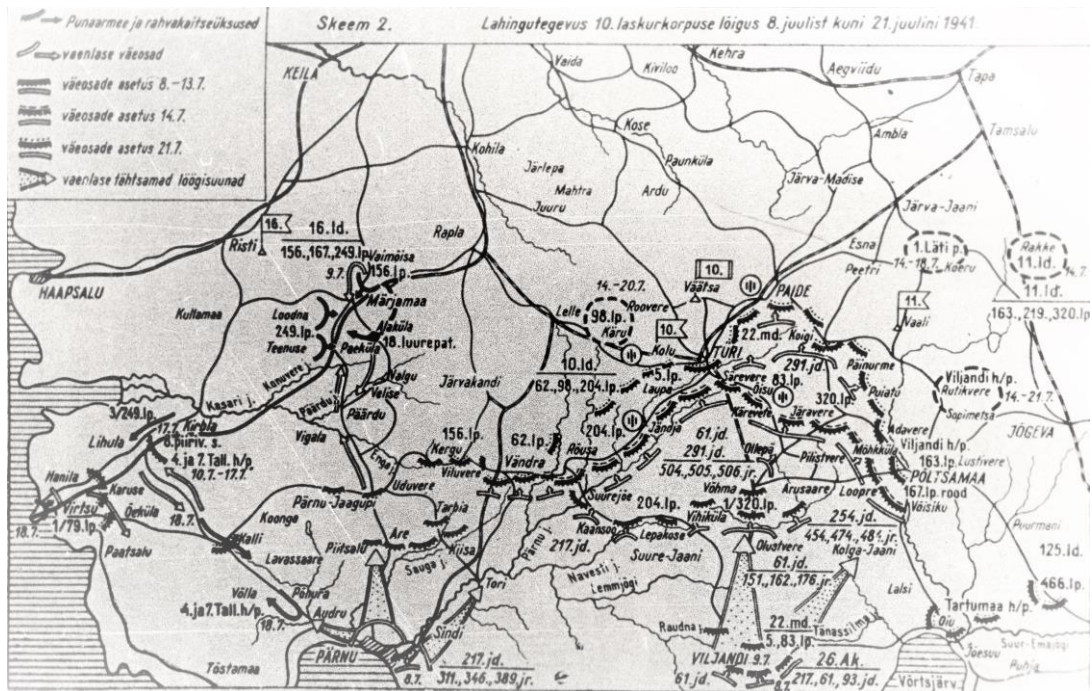
- 10.00-10.20 Pidupäeva palvus Märjamaa kirikus
10.20-10.40 Pärjade asetamine kirikuvärav-monumendi juures
10.40-11.00 Kogunemine Märjamaa rahvamajja

Märjamaa rahvamaja kinosaaalis kodulookonverents

Juhatab Aet Reinhold

- 11.00-11.10 Konverentsi avamine
11.10-11.50 Toomas Hiio, ajaloolane: „**Märjamaa lahing 1941. aasta augustis: vaateid mitme nurga alt**“
11.50-12.30 Jaanus Kiili, koduloolane: „**Eestisakslased Vabadussõjas**“
12.30-12.50 Kohvipaus ja seljasirutus
12.50-13.30 Toomas Tiits, koduloolane: „**Tagasi vaadates Haimre koolile**“
13.30-14.10 Eha Kaljusaar, Haimre Rahvamaja juhataja: „**Haimre rahvamaja 80 aastat piltidel**“
14.10-14.40 Kalju Idvand, Sillaotsa Talumuuseumi juhataja „**Ühe 35-aastase vallamuuseumi arendustegevusest - Sillaotsa lugu**“
14.40-15.00 Tänusõnad ja konverentsi lõpetamine

Märjamaa rahvamaja fuajees kodulooliste-ajalooliste trükiste müük.

Lihula gümnaasiumi I klassi õpilase Eduard Vitsbergi kirjand „Mis ma sel (1941) suvel tegin.“. Kirjutatud 1. veebruaril 1942:

[...] kuulnud oma õpetaja Adojaani käest, et sõda on alanud Saksa ja Nõukogude Liidu vahel, sõitsin ma öösel Jõgevalt Tamsalu kaudu Vigalasse. [...] Vigalasse jõudnud, kuulsin siin samuti inimeste äraküüditamistest, nagu minu õpetaja Illimari äraviimine jne. Vigalas algasid siis hobuste ja vankrite äravõtmised bolševike poolt. Samuti tuli kõik raadiod Märjamaale viia. Käisin tihti külas raadiot kuulamas, mõned neid ära ei viinud. Tehti isegi nii, et raadiokasti pandi puuhalg ja viidi siis Märjamaale.

8. juulil lasid venelased puruks Vana-Vigala silla, seejärel ka Rumba ja Kasari sillad, mille paugud panid maja värisema ja aknaklaasid klirisema. Hommikul nägin, et venelased olid „säädred teinud“ Pärnu maantee poole, kus nad sakslaste poolt „lahkesti“ vastu võeti.

9. juulil olid Vigalas sini-must-valged rahvuslipud väljas ja organiseeriti omakaitset. Arvamus oli, et ega nüüd enam venelased tule. Kuid Kasari silla puruklaskmisel olid venelased silla taha jäänud ja nad tulid sealt Sillale. Sillalt tulid Teenusele, kus nad asusid Teenuse metsa. Mul oli vaja 10. juulil minna Teenusele. Võtsin jalgratta kuid ma ei teadnud, et venelased on Teenuse metsas. Märkasin venelasi, aga sõitsin julgelt edasi, ehkki venelasi oli mets täis. Nägin, kuidas üks politruk kattis leppadega autot ja seal ümber oli palju teisi askeldamas. Kõrvale vaadates märkasin, et bolševikud olid asunud puude ja mätaste taha laskevalmis. Mõtlesin, et nüüd on lõpp, kuid sõitsin edasi ja jõudsin õnnelikult läbi venelaste. Ükski ei tulistanud mind. Teenusele jõudnud, läksin kohe hr Riive juurde, kellel jutustasin eelneva loo. Teenuse sillal ja maanteel liikusid venelastest vahid. Hr Riive aitas jalgratta paisust üle ja sõitsin Tollile ning sealt Vigalasse tagasi. Läksin telefoni juurde ja helistasin Märjamaale seal juba aset võtnud saksa staapi.

Järgmisel päeval tuli Pärnumaa Omakaitse lahingusse. Mina võtsin osa sidepidamisest. Teisel päeval tulid juba sakslased ja kahurid seati valmis. Teenusel algas tulistamine ja lahingud. Venelaste kaotused oli suured kuid nad põletasid Teenusel vastutasuks maha neli maja. Öhtul väljas magades kuulsin, et venelased tulevad Teenuse poolt. Läksin lauta, aga õnneks venelased sinna järele ei tulnud. 12. juulil tõmbasid sakslased oma väed tagasi ja põletasid venelaste eest Vati silla maha.

[...] Viimaks saabus 23. august, mil ma tulin jälle Vigalasse tagasi. Lahingud olid siin 20. ja 21. augustil, millest on mainitavad Vati ja Päärdu lahingud.[...]